

Archeologisch bureauonderzoek

**Meijendelseweg 14, Wassenaar
Gemeente Wassenaar**

IDDS Archeologie rapport 1623

Colofon

Projectnummer	41240114/60144
In opdracht van	dhr. C. Voogt
Auteur	drs. S. Moerman
Redactie	dr. A.W.E. Wilbers
Versie	1.2
Status	concept

Autorisatie

A.W.E. Wilbers	Senior Prospector	7-2-2014	
----------------	-------------------	----------	--

Goedkeuring

A.A. Roeloffs	Gemeente Wassenaar		
---------------	--------------------	--	--

© IDDS Archeologie
Noordwijk, februari 2014
ISSN 2212-9650

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

SAMENVATTING:

In opdracht van dhr. C. Voogt heeft IDDS Archeologie in februari 2014 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de Meijendelseweg 14 in Wassenaar, gemeente Wassenaar. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande uitbouw van de bestaande villa. Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde verwachting voor het plangebied. Dit gebeurt aan de hand van bestaande bronnen over bekende en verwachte archeologische waarden binnen het plangebied. Op basis van de resultaten van het onderzoek worden aanbevelingen gedaan over eventueel behoud of vervolgonderzoek.

Het plangebied is gelegen in het Hollandse duingebied, in een zone met lage kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten die wordt omringd door een zone met hoge kustduinen. De kustduinen staan ook wel bekend als jonge duinen. Onder de jonge duinen zijn strandvlaktes en –wallen aanwezig, bedekt met oude duinen. Deze zijn veel minder hoog dan de jonge duinen, waardoor de top ervan aanwezig is op een niveau van 0 m NAP tot maximaal 3 à 3,5 m +NAP. Op de duinen zijn kalkhoudende duinvaaggronden van fijn zand aanwezig. Het zijn gronden die bestaan uit door de wind verstoven materiaal en die alleen voorkomen in het duingebied.

Op de archeologische verwachtingskaart van het Pact van Duivenvoorde heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting voor de periode Neolithicum-Middeleeuwen vanwege de ligging in de duinen. De verwachting op de landelijke en provinciale verwachtingskaarten is middelhoog. Volgens de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) van de provincie Zuid-Holland geldt de middelhoge verwachting voor sporen vanaf het Neolithicum vanwege de ligging op strandzand. Op historisch kaartmateriaal is te zien dat het plangebied tot aan de jaren twintig van de 20^e eeuw in onontgonnen duingebied gelegen was.

Op basis van het bureauonderzoek kan worden geconcludeerd dat het plangebied gedurende de vorming van de jonge duinen, tussen ongeveer 1000 na Chr. tot aan de 17^e eeuw, weinig geschikt was voor bewoning of landbouw. Eventuele archeologische resten in het plangebied zijn met name te verwachten onder de lage kustduinen, op een niveau rond 0 tot 3,5 m +NAP (minimaal 4,0 m –mv). Hier kunnen archeologische resten uit de periode voor het ontstaan van de jonge duinen worden aangetroffen. Dit niveau zal niet worden bereikt met de geplande werkzaamheden, die slechts tot 0,8 m –mv reiken. Er wordt daarom geadviseerd om in het plangebied geen vervolgonderzoek uit te laten voeren.

INHOUDSOPGAVE:

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED.....	4
1. INLEIDING	5
1.1. Aanleiding	5
1.2. Doel- en vraagstelling van het onderzoek.....	5
1.3. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied	5
1.4. Werkwijze	5
2. GEOMORFOLOGIE EN BODEM	7
2.1. Ontstaansgeschiedenis landschap	7
2.2. Geomorfologie.....	9
2.3. Bodem	9
3. ARCHEOLOGISCHE EN (BOUW)HISTORISCHE INFORMATIE	10
3.1. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden	10
3.2. Historische situatie en mogelijke verstoringen.....	10
3.3. Huidig landgebruik	10
4. CONCLUSIE EN VERWACHTINGSMODEL	11
5. AANBEVELINGEN	12
5.1. Betrouwbaarheid	12
GERAADPLEEGDE BRONNEN	13
LIJST VAN AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN	14
BIJLAGEN	
1. Topografische kaart	
2. Archis-informatie	
3. Overzicht plangebied	
4. Periodentabel	

Administratieve gegevens van het plangebied

<i>Onderzoeksmeldingsnummer</i>	60144
<i>Toponiem</i>	Meijendelseweg 14
<i>Plaats</i>	Wassenaar
<i>Gemeente</i>	Wassenaar
<i>Kadastrale aanduiding</i>	Wassenaar H 1099
<i>Provincie</i>	Zuid-Holland
<i>Kaartblad</i>	30G
<i>Coördinaten</i>	
<i>Centrum</i>	84.515/460.625
<i>Hoekpunten</i>	84.515/460.640
	84.525/460.630
	84.516/460.610
	84.504/460.619
<i>Oppervlakte</i>	40 m ²
<i>Onderzoekskader</i>	Omgevingsvergunning
<i>Uitvoerder</i>	IDDS Archeologie Contactpersoon: drs. S. Moerman Postbus 126 2200 AC Noordwijk (ZH) Tel: 071-4028586 E-mail: smoerman@ids.nl
<i>Bevoegde overheid</i>	Gemeente Wassenaar Afdeling Beleid Contactpersoon: dhr. A.A. Roeloffs Postbus 499 2240 AL Wassenaar Tel: 06-53883123 E-mail: aroeloffs@werkorganisatieduivenvoorde.nl
<i>Beheer en plaats van documentatie</i>	Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van de provincie Zuid-Holland
<i>Uitvoeringsperiode onderzoek</i>	februari 2014

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In opdracht van dhr. C. Voogt heeft IDDS Archeologie in februari 2014 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de Meijendelseweg 14 in Wassenaar, gemeente Wassenaar. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande uitbouw van de bestaande villa. Deze uitbouw vindt plaats aan de noordwest- en zuidwestzijde van het gebouw. De uitbouw wordt gefundeerd op staal en niet onderkelderd. De diepte van de bodemverstoring die hierdoor optreedt is 0,8 m –mv. De kans bestaat dat eventueel aanwezige archeologische waarden hierdoor verstoord dan wel vernietigd zullen worden.

1.2. Doel- en vraagstelling van het onderzoek

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde verwachting voor het plangebied. Dit gebeurt aan de hand van bestaande bronnen over bekende en verwachte archeologische waarden binnen het plangebied. Op basis van de resultaten van het onderzoek worden aanbevelingen gedaan over eventueel behoud of vervolgonderzoek.

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3 (Centraal College van Deskundigen 2013).

Voor de in dit rapport gebruikte geologische en archeologische tijdsaanduidingen wordt verwezen naar bijlage 4. Afkortingen en enkele vaktermen worden achterin dit rapport uitgelegd (zie lijst van afkortingen en begrippen).

1.3. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied

De ligging van het (her) in te richten gebied, ofwel het plangebied, is weergegeven in Bijlage 1. Het plangebied ligt langs de Meijendelseweg in de wijk Kieviettsduin in Wassenaar, gemeente Wassenaar. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 40 m² en een maaiveldhoogte variërend van 7,5 tot 9,0 m +NAP. De exacte ligging en contouren van het plangebied zijn nader weergegeven in Bijlage 3 en Figuur 1.

Om tot een gespecificeerde verwachting voor het plangebied te komen, is niet alleen gekeken naar bekende gegevens over het plangebied zelf maar ook naar de omgeving. Voor het totale onderzochte gebied, oftewel het onderzoeksgebied, is als begrenzing een straal van 500 m rondom het plangebied gekozen. De straal van 500 m is dusdanig gekozen dat enkele archeologische onderzoeken in vergelijkbare bodemkundige en geomorfologische omstandigheden worden meegenomen.

1.4. Werkwijze

Bij het bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over bekende of verwachte archeologische en bouwhistorische waarden binnen het onderzoeksgebied. Er is gebruik gemaakt van informatie uit de onderstaande lijst. Deze gegevens zijn aangevuld met relevante informatie uit beschikbare achtergrondliteratuur (zie literatuurlijst).

Archeologie en bouwhistorie

- Verwachtingskaart van het Pact van Duivenvoorde
- Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW)
- Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) van de provincie Zuid-Holland
- Archeologisch Informatie Systeem (Archis II) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)

Bodemkaarten, geomorfologische kaarten en hoogtekarten

- Bodemkaart 30 's-Gravenhage (Stichting voor Bodemkartering 1982)
- Geomorfologische kaart 30 (DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst 1994)

- Stroomruggenkaart van het Nederlands rivierengebied (Cohen *et al.* 2012)
- Actueel Hoogtebestand van Nederland (ahn.geodan.nl)

Historische kaarten

Aanvullende historische informatie is verkregen uit via watwaswaar.nl beschikbaar historisch kaartmateriaal, waaronder:

- Fl. Balthasar / B. Florisz. van Berckenrode (1615)
- Het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw
- Diverse topografische kaarten uit het einde van de 19^e eeuw en de 20^e eeuw

Overige informatie

Voor informatie omtrent bodemsaneringen en ontgrondingenvergunningen is het Bodemloket (www.bodemloket.nl) geraadpleegd. Deze gegevens zijn aangevuld met informatie uit onderzoeksrapporten en achtergrondliteratuur (zie literatuurlijst).

Figuur 1: Het plangebied (binnen de rode cirkel) op een recente luchtfoto (bron: Bing Maps).

2. Geomorfologie en bodem

2.1. Ontstaansgeschiedenis landschap

Het plangebied is gelegen in het Hollandse duingebied (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2009). Dit duingebied omvat het huidige strand, alle strandwallen, -vlakten en de duinen die aan de oostzijde van het strand voorkomen in Noord- en Zuid-Holland (Berendsen 2005). Aan de zeezijde komen de buitenduinen voor, die ook wel de jonge duinen worden genoemd. Verder landinwaarts liggen de lagere en minder reliëfrijke oude duinen.

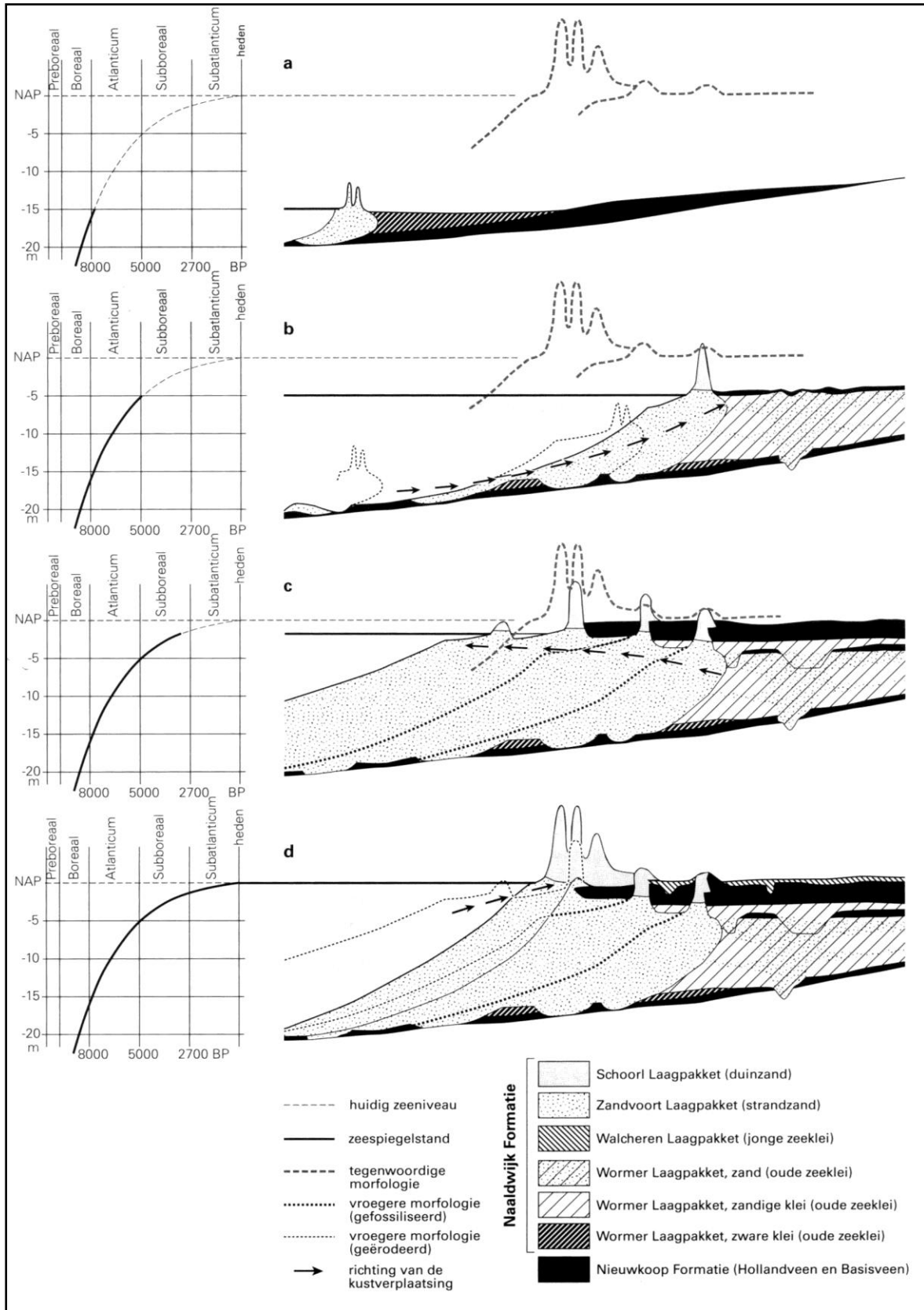
Het ontstaan van het duingebied, schematisch weergegeven in Figuur 2, is sterk gerelateerd aan de zeespiegelstijging gedurende het Holoceen (vanaf circa 9500 voor Chr.). Tijdens een periode van relatief snelle zeespiegelstijging die tot circa 4500-4000 voor Chr. duurde, bestond de kust van Nederland uit een uitgebreid waddegebied met zandbanken en -platen die gescheiden werden door grote getijdegeulen. Dit waddegebied werd gedeeltelijk afgeschermd van de open zee door een reeks eilanden. Deze eilanden en het waddegebied werden als gevolg van de alsmaar stijgende zeespiegel geleidelijk omgewerkt en steeds verder naar het oosten verplaatst (Figuur 2a en Figuur 2b).

Vanaf 4500-4000 voor Chr. nam de stijging van de zeespiegelstand sterk af en kwam de oostwaartse verplaatsing van de eilanden tot stilstand. Vanuit de Noordzee en de grote rivieren werden grote hoeveelheden zand aangevoerd, waardoor de getijdengeulen geleidelijk verzandden en de reeks eilanden aan elkaar groeide tot een strandwal. Achter de strandwallen had grootschalige veenvorming plaats, waarbij het Hollandveen Laagpakket werd gevormd (de Mulder *et al.* 2003).

Tot ongeveer 0-100 na Chr. bleef de grote aanvoer van zand in stand, waardoor de kustlijn steeds verder westwaarts uitbreidde (Figuur 2c). Bij die uitbreiding werden afwisselend strandvlaktes en strandwallen gevormd. Strandvlakten werden gevormd gedurende perioden (van tientallen tot honderden jaren) met gemiddeld een kleiner aantal of minder hevige stormen. Het strand werd langzaam breder en op de hogere delen die alleen tijdens springvloed en zware storm onder water stonden, kon zich vegetatie (gras en struiken) vestigen en vormden zich kleine solitaire duinen. In perioden met meer en/of hevigere stormen werd het door de zee aangevoerde zand boven de vloedlijn op het strand hoog opgeworpen in een rug, een strandwal. Deze strandwallen sloten de strandvlakten af voor overstromingen door de zee. Op de strandwallen kwam nauwelijks begroeiing voor waardoor de wind vrij spel had. Door verstuingen konden er bovenop de strandwallen (oude) duinen ontstaan (van der Valk 1996).

Door de voortgaande zeespiegelstijging lagen de strandwallen in westelijke richting steeds hoger ten opzichte van NAP dan oudere strandwallen. Ook het grondwaterniveau steeg als gevolg van de zeespiegelstijging, waardoor de strandvlaktes (de gebieden tussen de strandwallen) natter werden en er veenvorming kon optreden.

Vanaf ongeveer 200-300 na Chr. gelede nam de snelheid van de zeespiegelstijging nog verder af, werd er minder zand aangevoerd uit de Noordzee en werden verschillende riviermondingen inactief. Door golfwerking en in mindere mate het getij werden een deel van de strandwallen en de buiten de kustlijn uitstekende delta's van de Maas, Rijn en Oude Rijn geërodeerd (Figuur 2d). Het bij deze erosie vrijkomende zand werd door de wind opgeblazen in een brede zone met jonge duinen die voor een groot deel de oudere strandwallen en strandvlaktes bedekken. De vorming van de Jonge duinen komt goed op gang vanaf ongeveer 1000 na Chr. De belangrijkste vormende periode van de duinen was gedurende de 13^e en 14^e eeuw en vooral sinds de Nieuwe tijd zijn de meeste duinen vastgelegd door de opkomende begroeiing.

Figuur 2: Verband tussen de zeespiegelstijging en de vorming en ligging van strandwallen en duinen voor de Hollandse kust (Berendsen 2005). De verschillende geologische formaties in de figuur zijn terug te vinden in De Mulder et al. 2003.

2.2. Geomorfologie

Het plangebied ligt op de geomorfologische kaart in een zone met lage kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten (kaartcode 4L7) die wordt omringd door een zone met hoge kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten (kaartcode 13C1). Op het AHN is dit ook zichtbaar. De zone van lage kustduinen heeft een maaiveldhoogte van ongeveer 7 à 8 m +NAP en de hoge kustduinen variëren in hoogte van ongeveer 10 tot meer dan 20 m +NAP. De kustduinen staan ook wel bekend als jonge duinen. Onder de jonge duinen zijn strandvlaktes en –wallen aanwezig, bedekt met oude duinen. Deze zijn veel minder hoog dan de jonge duinen, waardoor de top ervan aanwezig is op een niveau van 0 m NAP tot maximaal 3 à 3,5 m +NAP. Booronderzoeken in de directe omgeving (Berkhout 2009a en 2009b) hebben tot dieptes van 4,0 m +NAP geen oude duinen aangetoond. Op basis van de geologische kaart van de gemeente (bijlage 2) is onder de jonge duinen Hollandveen aanwezig, wat aangeeft dat hier een strandvlakte gelegen is.

2.3. Bodem

Het plangebied staat op de bodemkaart weergegeven als ongekarteerd vanwege de ligging binnen de bebouwde kom. Op de duinen in de omgeving zijn kalkhoudende duinvaaggronden van fijn zand (kaartcode Zd20A) aanwezig. Het zijn gronden die bestaan uit door de wind verstoven materiaal en die alleen voorkomen in het duingebied. Vaak zijn de gronden zo jong dat er geen sprake is van bodemvorming. In de wat oudere duinen waar de bodem meer vastgelegd is door beplanting is meestal wel een dunne humushoudende bovengrond aanwezig. Door uitstuiven en opstuiven komen op veel plaatsen in de ondergrond begraven A-horizonten, oftewel oude overstoven bovengronden, voor. De bijbehorende grondwatertrap is VII*, wat inhoudt dat het grondwater zich zeer diep (altijd dieper dan 80 cm onder het maaiveld) bevindt.

3. Archeologische en (bouw)historische informatie

3.1. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden

Binnen het plangebied zijn geen terreinen aanwezig die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) als waardevol staan aangegeven. Ook zijn er geen waarnemingen en vondsten gemeld en geen eerdere onderzoeken uitgevoerd. In het plangebied zijn voor zover bekend geen ondergrondse bouwhistorische waarden aanwezig.

Op de archeologische verwachtingskaart van het Pact van Duivenvoorde heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting voor de periode Neolithicum-Middeleeuwen vanwege de ligging in de duinen. De verwachting op de landelijke en provinciale verwachtingskaarten is middelhoog. Volgens de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) van de provincie Zuid-Holland geldt de middelhoge verwachting voor sporen vanaf het Neolithicum vanwege de ligging op strandzand.

Circa 225 m ten oosten van het plangebied is bij een booronderzoek een oud oppervlak aangetroffen op een strandwal met daarin in één boring verbrand leem (onderzoeksmelding 42359, waarneming 420298).

Ongeveer 300 m ten zuidoosten van het plangebied zijn bij een begeleiding een zestal sloten van onbekende ouderdom en drie fragmenten aardewerk uit de IJzertijd, 13e eeuw en 17e/18e eeuw aangetroffen (onderzoeksmelding 46983, waarneming 433535). Het geringe aantal archeologische vondsten en sporen is mogelijk het gevolg van de archeologie-onvriendelijke manier van graven en het feit dat een groot deel van het onderzoeksgebied was afgevlakt.

Circa 350 m ten westen van het plangebied ligt een voormalig AMK-terrein (Archis waarneming 17279). Bij een opgraving door de Historische Vereniging Wassenaar zijn hier op 3,5 meter onder het maaiveld inheems aardewerkscherven, graniet en vuursteen uit de Late IJzertijd en de Vroege Romeinse tijd aangetroffen. De opgegeven locatie is echter twijfelachtig.

Overige onderzoeken in de omgeving van het plangebied hebben geen vondsten opgeleverd. Het gaat om negen onderzoeken, voornamelijk booronderzoeken (bijlage 2). In geen van de gevallen is vervolgonderzoek geadviseerd.

3.2. Historische situatie en mogelijke verstoringen

Van het gebied is historisch kaartmateriaal beschikbaar vanaf het begin van de 17^e eeuw. Daarop is te zien dat het plangebied tot aan de jaren twintig van de 20^e eeuw in onontgonnen duingebied gelegen was. Aan het begin van de jaren twintig is men begonnen met de aanleg van de villawijk Kievietsduin, waarin het plangebied gelegen is. De huidige villa in het plangebied dateert uit het einde van de jaren twintig.

3.3. Huidig landgebruik

Ten tijde van het bureauonderzoek is het plangebied in gebruik als tuin rondom de bestaande villa (Figuur 1). Het is niet bekend in hoeverre de tuin is afgegraven of opgehoogd voorafgaand aan de bouw van de villa. Volgens Bodemloket hebben in het plangebied geen saneringen plaatsgevonden.

4. Conclusie en verwachtingsmodel

Het plangebied ligt in een gebied met lage kustduinen. De vorming van dit gebied vond hoofdzakelijk plaats vanaf ongeveer 1000 na Chr. tot aan de 17^e eeuw. Vanwege het dynamische karakter van het landschap en de voedselarme bodem was het gebied weinig geschikt voor bewoning of landbouw. Historische kaarten laten zien dat het gebied tot aan de jaren twintig van de 20^e eeuw onontgonnen duingebied was. Aan het einde van de jaren twintig is de huidige villa gebouwd.

Eventuele archeologische resten in het plangebied zijn met name te verwachten onder de lage kustduinen, op een niveau rond 0 tot 3,5 m +NAP (minimaal 4,0 m –mv). Hier kunnen archeologische resten uit de periode voor het ontstaan van de jonge duinen worden aangetroffen. Dit niveau zal niet worden bereikt met de geplande werkzaamheden, die slechts tot 0,8 m –mv reiken.

5. Aanbevelingen

Aan de hand van het bureauonderzoek is geconstateerd dat er binnen de verstoringsdiepte ten gevolge van de aanleg van de uitbouw geen archeologische resten worden verwacht. Er wordt geadviseerd om in het plangebied geen vervolgonderzoek uit te laten voeren.

NB. Bovenstaand advies dient gecontroleerd en beoordeeld te worden door de bevoegde overheid, in dit geval de Gemeente Wassenaar. Deze zal vervolgens een besluit nemen inzake de te volgen procedure. IDDS Archeologie wil meegeven dat voordat dit besluit genomen is, er niet begonnen kan worden met bodemversturende activiteiten of activiteiten die voorbereiden op bodemverstoringen.

5.1. Betrouwbaarheid

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een bureaustudie kan echter, op basis van de onderzoeksresultaten, de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische waarden niet gegarandeerd worden. Wij wijzen u er graag op dat indien archeologische waarden worden aangetroffen deze conform de Monumentenwet 1988, artikel 53, bij de minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gemeld dienen te worden. Dit kan door het invullen van het vondstmeldingsformulier op de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.cultureelerfgoed.nl) of door contact op te nemen met de InfoDesk (info@cultureelerfgoed.nl).

Geraadpleegde bronnen

ANWB, 2005: *ANWB Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25000*, Den Haag.

Berendsen, H.J.A., 2005³ (1997): *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*, Assen.

Berkhout, M., 2009a: *Archeologisch Bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek (IVO), d.m.v. boringen: Slingerweg, Wassenaar, Gemeente Wassenaar, CIS-code: 33515*, Noordwijk (Becker & Van de Graaf rapport).

Berkhout, M., 2009b: *Archeologisch Bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek (IVO), door middel van boringen: Slingerweg 9, Wassenaar, Gemeente Wassenaar, CIS-code: 35769*, Noordwijk (Becker & Van de Graaf rapport).

Centraal College van Deskundigen, 2013: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie*, versie 3.3, Gouda.

DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst, 1994: *Geomorfologische kaart van Nederland, 1:50.000, blad 30 's-Gravenhage*, Wageningen / Haarlem.

Mulder, E.F.J. de/ M.C. Geluk/ I.L. Ritsema/ W.E. Westerhoff/ T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2009: *Erfgoedbalans 2009*, Amersfoort.

Stichting voor Bodemkartering, 1982: *Bodemkaart van Nederland, 1:50.000, blad 30 's-Gravenhage*, Wageningen.

Valk, L. van der, 1996: *Coastal barrier deposits in the central Dutch coastal plain*, Haarlem (Mededelingen van de Rijks Geologische Dienst 57).

Websites

ahn.geodan.nl

watwaswaar.nl

www.bodemloket.nl

Lijst van afkortingen en begrippen

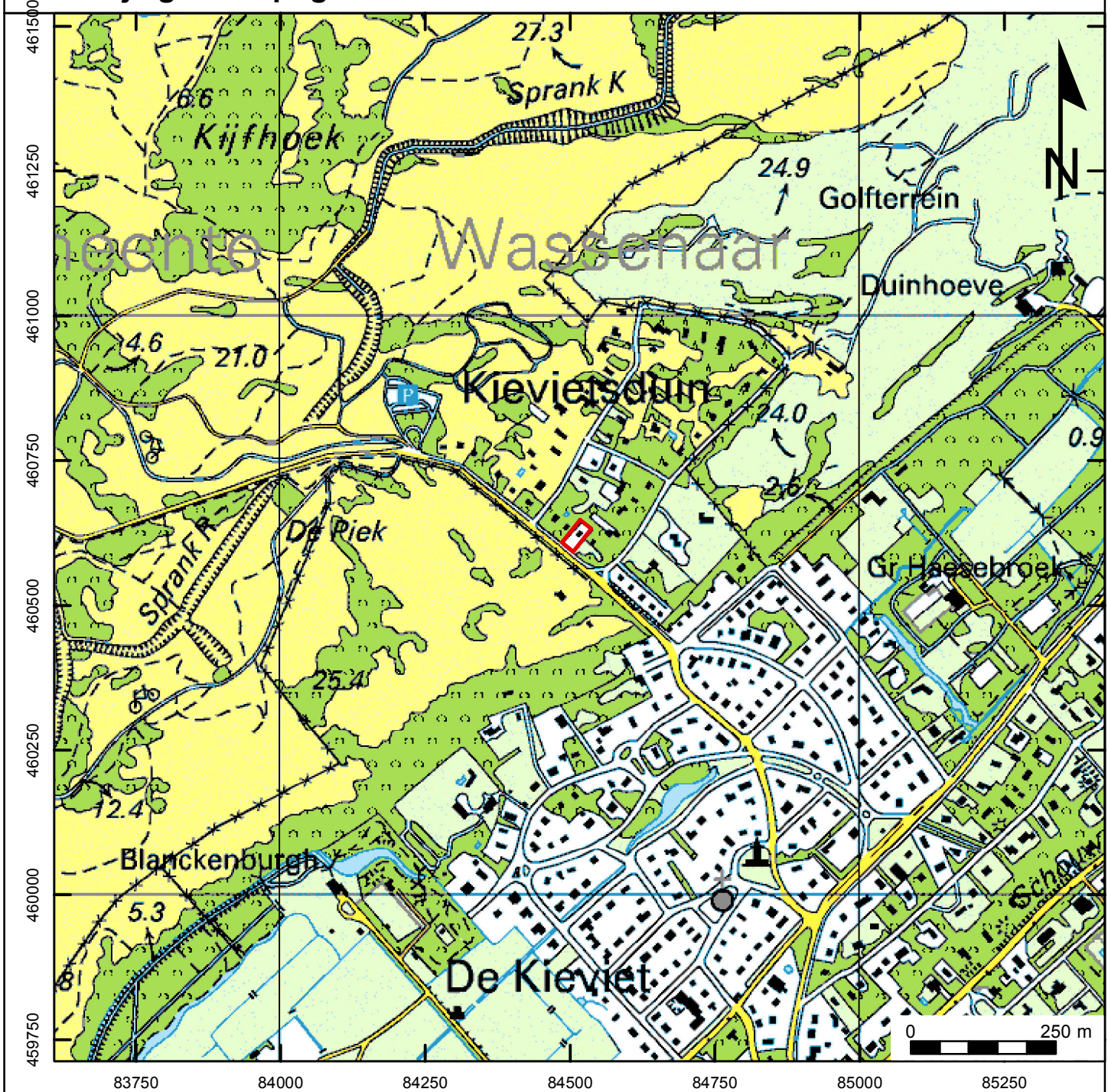
Afkortingen

Archis	Archeologisch Informatie Systeem
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
CHS	Cultuurhistorische Hoofdstructuur
GPS	Global Positioning System
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
mv	maaiveld (het landoppervlak)
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvA	Plan van Aanpak
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Verklarende woordenlijst

antropogeen	door menselijke activiteit veroorzaakt of gemaakt
artefact	door de mens vervaardigd voorwerp
Edelmanboor	een handboor voor bodemonderzoek
eerdgrond	grond met een humushoudende minerale bovengrond van meer dan 50 cm, ontstaan door invloed van de mens, vaak gaat het om een esdek
esdek	dikke humeuze laag ontstaan door eeuwenlange bemesting; beschermt de oorspronkelijke bodem tegen ploegen en andere verstoringen
kwelder	zie <i>schor</i>
Hollandveen	Holocene formatie, ontstaan tussen 3500 en 1500 voor Chr.
horizont	kenmerkende laag binnen de bodemvorming
humuus	organische stoffen bevattend; bestaande uit resten van planten en dieren in de bodem
leem	samenstelling van meer dan 50% silt, minder dan 50% zand en minder dan 25% klei
podzol	goed ontwikkelde bodem in gebieden met veel neerslag
schor	zandgrond in een getijdenwater; staat alleen onder water bij zeer hoog tij, begroeid; kwelder
silt	zeer fijn sediment met grootte 0,002-0,063 mm
slak	steenachtig afval van metaal- of aardewerkproductie
slik	zandgrond in een getijdenwater; staat onder water bij vloed en valt droog bij eb, onbegroeid; wad
strandvlakte	groot vlak zandig gebied tussen twee strandwallen
strandwal	langs de kust gevormde langgerekte zandrug die uitsteekt boven het gemiddelde hoogwaterniveau; geeft in Nederland de oude ligging van de kustlijn weer
vaaggrond	grond zonder duidelijke tekenen van bodemvorming

Bijlage 1: Topografische kaart

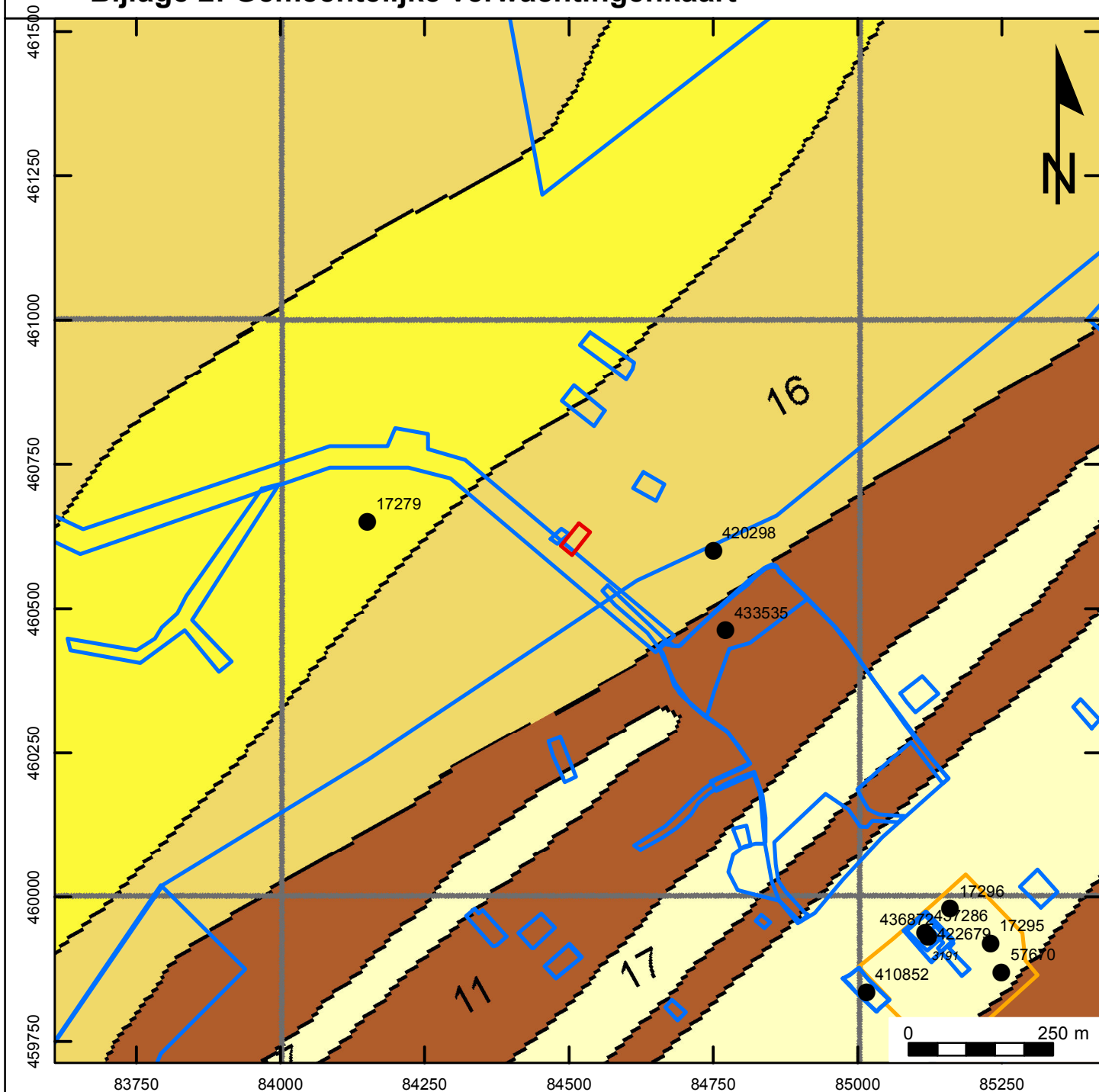
Projectnummer: 41240114
Projectnaam: Meijendelseweg 14, Wassenaar

Legenda

 Plangebied

Bijlage 2: Gemeentelijke verwachtingenkaart

Projectnummer: 41240114
 Projectnaam: Meijndelseweg 14, Wassenaar

Legenda

- waarnemingen
- vondstmeldingen
- Plangebied
- onderzoeksmeldingen
- Eenheid 11: Hollandveen, op Laag van Voorburg
- Eenheid 15: Laag van Den Haag, dikker dan 2 m, op oudere afzettingen van het Laagpakket van Schoorl en Laagpakket van Zandvoort
- Eenheid 16: Laag van Den Haag, dikker dan 2 m, op Hollandveen, op oudere afzettingen van het Laagpakket van Schoorl en Laagpakket van Zandvoort

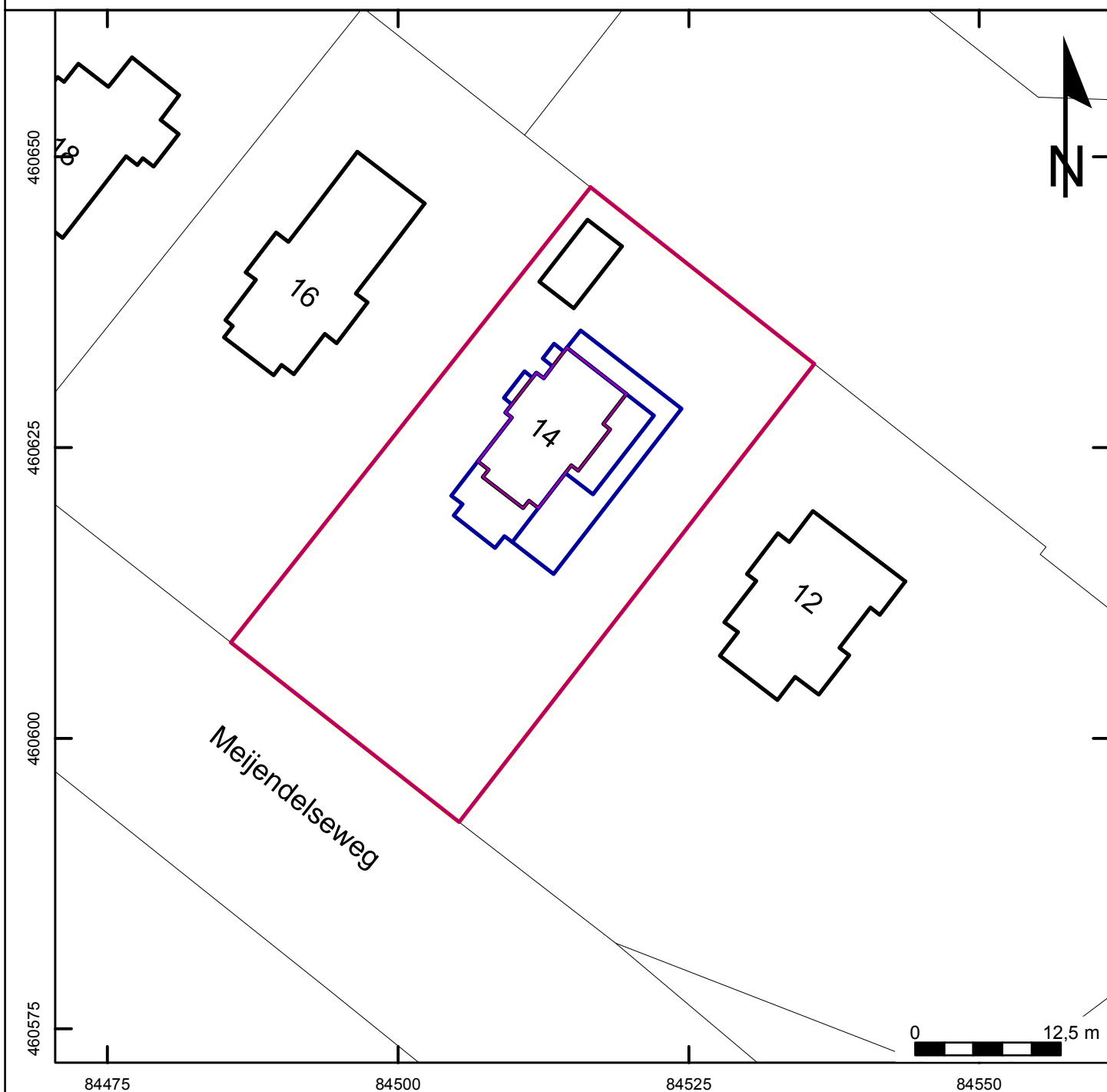
monumenten

Archeologische waarde

- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

Bijlage 3: Locatiekaart

Projectnummer: 41240114

Projectnaam: Meijendelseweg 14, Wassenaar

Legenda

- Plangebied
- Huidige bebouwing
- Nieuwe bebouwing

Bijlage 4: Periodentabel

